

خورشید پُرفروغ دل‌ها

محمد غفّاری

در حضور دریا، حسین علیزاده، قم: دارالحدیث، ۱۳۹۳

همیشه قبل هر حرفی برای شعر می‌خوانم
قبولم کن من آداب زیارت را نمی‌دانم...
ما ایرانی‌ها مردمانی عاطفی هستیم
که با هر بهانه‌ای، قلمرو احساساتمان
فتح می‌شود و آن گاه که این بهانه‌ها از
اعتقادات و سنت‌هایمان سرچشمه بگیرد،
سراسر، جوشش و هیجان می‌شویم. مثل
شعر که هیچ فارسی‌زبانی را نمی‌توان یافت
که ابیاتی از حفظ نخواند و با شعر، زلفی‌گره
زده باشد؛ از آن مهم‌تر، یاد امام هشتم علی
بن موسی رضا علیه السلام است که خورشید پُرفروغ
هر دلی است و نسیم حضورش جای جای
ایران را متبرک و جان‌فزا کرده است. حال
اگر بخواهیم از شعر رضوی و مدح و ستایش
ایشان در ادبیات سخن بگوییم، با پیوندی
مبارک روبه‌رو خواهیم شد که ریشه در تاریخ
کهن زبان و ادب فارسی دارد و بزرگان و

مشاهیر ایران زمین در این زمینه قلم زده‌اند.
«در حضور دریا» عنوان مجموعه‌ای از
گزیده اشعار رضوی است که در آن بیش
از ۱۷۰ شعر در مدح و منقبت امام رضا علیه السلام

جمع‌آوری شده است. گزینش و انتخاب اشعار این مجموعه، با حسین علیزاده بوده و ایشان در پیش‌گفتار کتاب در باره این گزیده می‌نویسد: «و اما در باره این کتاب که ادعا نمی‌کنیم به‌گزیده اشعار رضوی است، باید گفت تنها نمونه‌هایی است که به عنوان پیمان‌هایی از آن خمخانه و خوشه‌هایی از آن خرمن انبوه و قطراتی از دریایی که وصف شد، می‌تواند محسوب گردد؛ هر چند گهگاه برخی از بهترین سروده‌ها و ابیات رضوی را هم در میان دارد».

کتاب از دو فصل تشکیل شده است. در بخش نخست، گزیده اشعار رضوی از شاعران قرن‌های پیشین تا به امروز در قالب‌های مختلف جمع‌آوری شده است. بنا بر تأکید گردآورنده در سبک و قالب و محتوا تنوع بسیار دارد، چنان که شعر کوتاه و بلند قدیم و جدید از شاعران شیعه و سنی و آثار شاهکار و متوسط را فرا گرفته است. در بخش دوم، اشعار کوتاه و رباعیات رضوی جمع‌آوری شده است و بیشتر تک‌بیت‌های رضوی‌ای که در انتهای کتاب آمده‌اند، به چشم می‌آید.

همان‌طور که علیزاده در پیش‌گفتار کتاب نوشته، «در حضور دریا» بهترین گزیده اشعار رضوی نیست و تنها مشتتی از این خرمن را

جدا کرده است.

در این که همواره کتاب‌های جمع‌آوری اشعار در باره یک موضوع خاص، با سختی‌هایی همراه است و نمی‌توان تمام اشعار مجموعه را یک‌دست و هم‌تراز انتخاب کرد، شکی نیست؛ اما معیاری که می‌تواند در بهتر شدن یک گزیده شعر کمک کند، دقت در چینش و فرم اشعار است. بخش نخست کتاب به دلیل گوناگونی قالب اشعار، از لحاظ بصری با ذائقه

مخاطب جور در نمی‌آید و **بخش نخست کتاب به دلیل گوناگونی قالب اشعار، از لحاظ بصری با ذائقه** مخاطب جور در نمی‌آید و اگر حتی اشعار کلاسیک از نوسروده‌ها جدا می‌شدند، با مجموعه‌ای شکل‌تر روبه‌رو می‌شدیم.

نکته دیگر این که هر چند کتاب بر اساس حروف الفبای نام شاعران تدوین شده است، با این حال، درهم‌آمیختگی شعر شاعران کهن با شاعران معاصر، موجب نوسانات زبانی گوناگونی برای مخاطب

می‌شود که این موضوع در روان‌خوانی اشعار تأثیر فراوانی می‌گذارد و موجب شلختگی موضوعی و ریتم خوانش در ذهن خواننده

■ بخش نخست

کتاب به دلیل

گوناگونی قالب

اشعار، از لحاظ

بصری با ذائقه

مخاطب جور در

نمی‌آید و اگر حتی

اشعار کلاسیک

از نوسروده‌ها

جدا می‌شدند،

با مجموعه‌ای

شکل‌تر روبه‌رو

می‌شدیم. ■

می‌شود.

رقعی منتشر شده و در تیراژ هزار نسخه،
در پیشخوان کتاب‌فروشی‌ها عرضه شده
است.

در بخش دوم کتاب هم انتشار
تک‌بیت‌های رضوی، نکته‌بارز و ویژه
است. در واقع، اقدام به چنین کاری در
عصر رسانه و اطلاعات و نیز ظهور پیامک و
جملات ساندویچی، امر پسندیده‌ای است؛
اما این که این تک‌بیت‌ها بر اساس سلیقه
جمعی است یا صرفاً سلیقه گردآورنده، نکته
قابل تأملی است. این که بر چه اساس
هنری و زیبایی‌شناسانه‌ای این تک‌بیت‌ها
انتخاب شده‌اند و چه قدر با فرهنگ عامه
همخوانی دارند، موضوع مهمی است که با
توجه به تازه و بدیع بودن چنین حرکتی،
باید در انتظار ماند و بازخورد آن را به تماشا
نشست.

مجموعه «در حضور دریا» در سال
۱۳۹۳ توسط انتشارات مؤسسه علمی -
فرهنگی دارالحدیث در ۱۹۰ صفحه با قطع

